

paa, for at man ikke skulde overskride Rammerne, det er Tiden indtil 1920; men efter den Tid, naar Afdragene flyder rigeligere, vil Stats-Laanefonden paa naturlig Maade igen kunne udvide sin Virksomhed, men i de nærmest foregaaende Aar maa man, som sagt, passe paa ikke at gaa synderligt ud over de givne Rammer. Thi hvis Stats-Laanefonden ikke skal hvile i sig selv, maa vi gaa ud til Laanemarkedet og rimeligvis laane paa dyre Betingelser i Udlandet for at kunne laane bort i Indlandet med betydeligt Rentetab og, hvis vi skal følge det ærede Medlem fra Odense, tillige med betydelig Risiko.

Marott: Det er selvfølgelig ikke min Mening, at jeg vil sprænge Banken eller rettere Laanefonden, men jeg gaar ud fra, at man nu, da denne Lov skal fornyes, og da dette Spørgsmaal skal under ny Overvejelse, vil kunne stille saa betydelige Midler til Raadighed fra Stats-Laanefonden, at det vil være muligt at faa et ganske anderledes godt Resultat end det, vi har faaet hidtil. Medens jeg saaledes ikke mener, at det vil føre til, at vi sprænger Laanefonden, vil jeg godt være med til at sprænge Rammerne for det foreliggende Lovforslag; det er jo ikke noget usædvanligt, at man her i Tinget, naar der forelægges et Lovforslag, forandrer i nogen Grad paa Grundlaget. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) fremhævede det utilbørlige i at forandre Grundlaget for denne Lovgivning, idet han gjorde opmærksom paa, at saa kunde vi risikere ikke at faa Loven. Jeg ved ikke, om jeg maaske ikke hellere vil undvære den nugældende Lov i et Aars Tid og saa i Løbet af det Aar søge at faa gennemført en Lov, der hviler paa et noget andet Princip, ved hvilken det vilde være muligt at faa denne Sag ind i et langt bedre Spor. Jeg tror, at Boligsagen og hele den Sag, der her lovgives om, vil være tjent dermed.

Jeg har kritiseret Administrationen, og jeg mener, at jeg har været berettiget til at paatale, at Administrationen ikke har ført den Kontrol og foretaget de Undersøgelser, som jeg synes maatte paakræves. Naar Staten skal udlaane Penge i saadanne Boliger, synes jeg, man ogsaa maatte undersøge Grundlaget, paa hvilket saadanne Selskaber er baseret. Det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen) udtalte, at jeg, naar jeg havde talt om, hvorledes der var drevet en hel Del Humbug med disse Byggeselskaber, burde anføre mere bestemte Eksempler i saa Hen-

seende. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at han har kunnet læse nærmere derom i Bladene; i den socialdemokratiske Presse har det adskillige Gange været paataalt, hvorledes man dannede Byggeforeninger paa en saadan Maade, at enkelte Personer i høj Grad profiterede deraf. Det er ofte gaaet til paa den Maade, at nogle enkelte Personer har set, at der laa et Stykke Jord, som passende kunde egne sig til Bebyggelse; saa henvender de sig til en Sagfører og spørger, hvor meget Jorden kan købes for; saa køber de Jorden og indbyder Folk til at tegne sig i et Byggeselskab; saa faar de det dannet, og saa sælger de Jorden til dette Selskab for en meget stor Overpris. Det er ikke nogen heldig Façon, for derved bliver Byggegrunden paa Forhaand i høj Grad fordyret; og det er ingen Skade til, at der her paa Rigsdagen bliver gjort opmærksom paa disse Forhold, fordi jeg synes, det er noget, som Smaafolk i høj Grad skal være sig for, naar de danner disse Organisationer med den Opgave at skaffe sig billige Boliger.

Med Hensyn til den Forhøjelse af Statslaanet, som er foreslaaet, altsaa den noget højere Prioritet, vil jeg sige, at det efter min Mening vil vanskeliggøre Smaafolk Muligheden for at faa billigere Boliger. Det vil, som jeg sagde før, være nødvendigt, at de møder med en kontant Kapital paa 1,200—1,500 Kr. for at kunne opføre et saadant Hus. Og jeg vil fremdeles hævde, at hvis man kan ordne det saaledes, at Staten faar den Sikkerhed, som maa kræves — og det tror jeg, man kan, men det kan jo blive Genstand for nærmere Overvejelse i Udvalget —, vil den Bevægelse, der nu er oppe for at komme ud at bo i friere og friskere Omgivelser, i høj Grad tage Fart; thi saa vil Staten støtte de paagældende til at faa anbragt Penge i den vanskelige Prioritet. Det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen) fremhævede som en Fordel ved dette første Prioritetslaan, at man her undgik det store Kurstab, som man ellers havde, naar man skulde tage Laan andetsteds. Jeg indrømmer, at det tilsyneladende er en Gevinst, men Façonene er ikke heldig. I øvrigt har det ogsaa været muligt for Byggeselskaber at faa første Prioritetslaan uden noget synderligt Kurstab, i alt Fald ikke nær saa stort som det, det ærede Medlem fra Kerteminde nævned. Endvidere vil jeg sige til det ærede Medlem, at jeg udtalte mig ikke særligt mod Rentens Forhøjelse i dette Tilfælde;